

Tarih: 13-01-2023

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ
كُلُّ أُولَئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا
قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:

نِعْمَتَانِ مَغْبُونٌ فِيهِمَا كَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ ، الصِّحَّةُ وَالْفَرَاغُ

SOSYAL MEDYA İLE İMTİHANIMIZ

Muhterem Müslümanlar!

Allah insanı sosyal bir varlık olarak yaratmıştır. Sosyal bir varlık olmak, cemiyet hayatının bir parçası olmak demektir. İnsanoğlunun yaratılış gayesi ve yaşadığı ortam itibarıyla bu özellik âdeta onun soluduğu hava kadar ihtiyacıdır. Teknoloji çağının yaşandığı günümüzde bu ihtiyacın bir bölümü sosyal medya aracılığıyla karşılanmaktadır. Birbirimizle yazılı, sesli, görüntülü olarak anlık iletişim imkânı sunan “sosyal medya” sayesinde tek bir dokunuşla binlerce kilometre uzaklıktaki yakınlarımızla görüşebilmekte ve en ayrıntılı haberlere bile anında ulaşabilmekteyiz.

Aziz Mü’minler!

Allah’ın sonsuz nimet havuzundan sadece bir katre olan “sosyal medya” nimeti onu kullanan kişinin elinde bir felakete de dönüşebilir. Tek bir dokunuşla bile kul ve kamu hakkına girilebilir. Okunan bir haberin altına bırakılan sembol ve ifadelerle dahi yanlış fikirlerin savunucusu durumuna düşülebilir. Kaynağı belli olmayan yalan haber ve bilgileri paylaşarak dünya ve ahirette telafisi mümkün olmayan fitnelere dahi sebebiyet verilebilir. Görüntüde zararsız görünen bir husus “**Nihayet o gün (dünyada yararlandığınızı) nimetlerden elbette ve elbette hesaba çekileceksiniz.**”¹ ayeti gereğince bizim için çetin bir hesap konusu olabilir.

Kıymetli Müslümanlar!

İnsanların sosyal medyayı bilinçsiz ve ölçsüz kullanmaları farkında olmadan vakitlerini israf etmelerine, mutsuzluk yaşamalarına ve en sonunda bağımlı hale gelmelerine neden olmaktadır.

Sabahları gözümüzü açtığımızda hemen sosyal medyaya girme ihtiyacı duyuyorsak, gün içerisinde kısa süreli aralıklarla “Acaba sosyal medyada şu an kim ne paylaşmış, en son paylaşımımı kaç kişi görmüş, kaç beğeni gelmiş” düşüncesiyle sürekli sosyal medya

hesaplarımıza girip çıkıyorsak, İnternetin olmadığı zamanlarda kendimizi huzursuz ve sınırlı hissediyorsak uzmanların ifadesine göre maalesef bizde de bağımlılık belirtileri görülüyor demektir.

Kardeşlerim!

Günümüzde sosyal medya bağımlılığı maalesef gitgide artmaktadır. Yapılan bir araştırmaya göre sosyal medya hesabı olan insanlar günde iki saatini sosyal medyada geçirmektedirken bağımlı olan gençlerde ise bu zaman dokuz saate kadar çıkmaktadır.² Sosyal medya bağımlılığı telefon, televizyon ya da bilgisayar ekranı önünde vakitlerin heba edilmesine, insanların kendisine, ailesine ve Rabbine karşı vebal altına girmelerine yol açmaktadır. Maalesef aynı çatı altında ama birbirinden habersiz yaşayan ailelerin sayısı her geçen gün artmaktadır. Bizlere zaman kazandırması gereken sosyal medya, maalesef zaman kaybetmemize ve vakit öldürmemize neden olmaktadır. Hâlbuki hutbemin girişinde okuduğum hadisi şerifte Peygamber Efendimiz (s.a.s) bu hususta bizleri şöyle uyarmaktadır: “**İki nimet vardır ki insanların çoğu onları değerlendirme hususunda aldanmıştır: Bunlar sağlık ve boş vakittir.**”³

Kardeşlerim!

Bizler için teknolojiden ve sosyal medyadan tamamen uzak bir hayat sürmek elbette mümkün değildir. Ancak sosyal medyayı kullanırken bazı ölçülere riayet etmek zorunda olduğumuzu unutmamalıyız. Bu kapsamda; teknoloji ve sosyal medyayı zaman kavramını iyi yöneterek bağımlı hale gelmeden kullanmalıyız. Sanal alemde sosyalleşirken gerçek sosyal alanımız olan başta ailemiz olmak üzere sevdiğimizimizi ihmal etmemeliyiz. Helal-haram hassasiyeti taşıyarak, ahlaki ilkeleri koruyarak, insan hak ve özgürlüklerini ihlal etmemeliyiz. Bize ve başkalarına özel olan mahrem durumları paylaşmamalıyız. Günlük hayatta yalan söylemek, insanları karalamak, iftira atmak, harama bakmak nasıl günahsa bunların sosyal medyada da aynı şekilde günah olduğunun bilincinde olmalıyız. Sosyal medyadaki söz ve davranışlarımızdan, paylaşımlarımızdan, ifade ve yorumlarımızdan da bizleri hesaba çekileceğimizi her daim hatırd tutmalıyız. Hutbeme başlarken okuduğum ayet-i kerimenin mealıyla hutbemi bitiriyorum: “**Hakkında kesin bilgi sahibi olmadığım şeyin peşine düşme. Çünkü kulak, göz ve kalp, bunların hepsi ondan sorumludur.**”⁴

Hollanda Diyanet Vakfı

¹ Tekâsur suresi, 102-8

² We Are Social ve Hootsuite “Dijital 2022: Nisan Küresel İstatistik Raporu”

³ Buhârî, Rikâk, 1

⁴ İsrâ, 17-36